RS AU § 211 Motion. Tillgänglig information om kollektivtrafiken

Ärendenummer: RS 2025/1396

Arbetsutskottets förslag till regionstyrelsen för beslut i regionfullmäktige

- Motionen anses besvarad.

Sammanfattning
Centerpartiet Gotland yrkar i en motion att tillgängliggöra offentlig information inom kollektivtrafiken via både fysiska och digitala lösningar, så att alla medborgare inkluderas och kan vara delaktiga.

Motionen lyfter att dagens informationssystem är otillräckligt för synskadade och för personer med funktionsvariationer. Motionen anser inte att valet står mellan ny och äldre teknik utan att ny teknik ska omfamnas samtidigt som den inte får bli exkluderande. Centerpartiet yrkar därför att kollektivtrafiken ska säkerställa att tryckta tidtabeller åter blir lättillgängliga på fler hållplatser än Visby busstation samt att hållplatser ska ha tydlig skyltning, samtidigt som informationslösningarna ska fungera för synskadade och för personer med funktionsvariationer. Tillgängligheten i informationssystemen ska även utvärderas med fokus på personer som har svårt att använda digitala hjälpmedel.

Motionen har besvarats av tekniska nämnden. Nämnden anser att motionen uppmärksammar vikten av tillgänglig information om kollektivtrafiken där alla människor inkluderas vilket medför en kollektivtrafik som blir än mer åtkomlig. Nämnden beslutade att motionen ska anses besvarad, då hållplatsernas nya anslag är en del av det pågående arbetet hos Teknik- och samhällsbyggnadsförvaltningen med att utveckla och förbättra informationen på Gotlands busshållplatser med hjälp av olika slags teknik.

Inom detta arbete har förvaltningen säkerställt att trafikinformation och störningar blir uppdaterade i realtid genom QR-koder, som sätts upp på hållplatslägen, leder till en sida med relevant information, ett antal utvalda hållplatser förses med tidtabellsaffischer, topptavlor byts till en ny design som visar riktning, läge och hållplatsnamn för att underlätta för resenärer och mobiltelefon med QR-kod gör det möjligt att förstora upp text. Det går också att beställa hem tidtabeller som skickas till vald adress.

Det är dock inte möjligt att bistå individanpassade tidtabeller, vilket tekniska nämnden beslutat sedan tidigare (2025-03-26, TN § 64).

Bedömning
Motionen lyfter betydelsen av tillgänglig information inom kollektivtrafiken för personer med funktionsnedsättning vilket även ingår i ett av Trafikförsörjningsprogrammets fem målområden;
”Region Gotland ska verka för att alla fordon och all infrastruktur i kollektivtrafiken är tillgänglig för alla oavsett funktionsnedsättning. Möjligheten att kunna ta del av information är en nyckel i det omfattande arbete som görs för att kollektivtrafiken ska bli helt tillgänglig för personer med funktionsnedsättning.”

Vikten av tillgänglighet inom kollektivtrafiken lyfts även inom Region Gotlands regionala utvecklingsstrategi ”Vårt Gotland 2040”;
”Vägtrafiken behöver ställas om till förnybara drivmedel och för att minska bilberoendet behöver kollektivtrafiken utvecklas till ett konkurrenskraftigt alternativ. Då krävs att den upplevs som prisvärd med hög turtäthet, tillgänglighet och bekvämlighet.”

Även genomförandeprogrammet ”Kraftsamling för hälsa och ett socialt hållbart Gotland” påtalar betydelsen av att kunna använda sig av kollektivtrafik utifrån programmets målsättning om att *”Gotland ska vara ett tryggt och inkluderande samhälle med livskvalitet för alla, där ingen ska lämnas utanför”.*
I ett prioriterat insatsområde återfinns insatsen ”Insatser för en rörlig vardag”;
”Insatser för rörelse i vardagen är en bidragande faktor till jämlik hälsa.
Hållbar och aktiva transport som att gå, ta cykeln eller använda kollektivtrafik kan bidra till ökad vardagsrörelse. Hållbar transport bidrar även till att klimatpåverkan, buller och luftföroreningar minskar i jämförelse med transport med bil.”

Regionstyrelseförvaltningen konstaterar att en rad åtgärder redan har gjorts för att tillgängliggöra information inom kollektivtrafiken; informationen blir uppdaterad i realtid genom att QR-koder sätts upp på hållplatslägen, hållplatsanslagen förses med telefonnummer för mer information, fortsatt arbete med att förse ett antal utvalda hållplatser med tidtabellsaffischer och byte av topptavlor till en ny design som visar riktning, läge och hållplatsnamn för att underlätta för resenärer. För personer med synnedsättning gör mobiltelefonen med QR-kod det möjligt att förstora upp text. Det är även möjligt att beställa hem tidtabeller som skickas till vald adress.

Regionstyrelseförvaltningen har inget att erinra mot tekniska nämndens förslag till besvarande av motionen och föreslår att regionstyrelsen beslutar att föreslå fullmäktige att motionen ska anses besvarad.

Ärendets behandling under mötet
Ordföranden ställer proposition på regionstyrelseförvaltningens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag
Motion daterad 2025-06-17
Tekniska nämnden daterad 2026-04-15
Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2026-06-22